

Utdanningsrett og arbeidsrett - noen kommentarer

Anette Hemmingby, PhD

Startingpoints ...

- ▶ Krysningspunkt mellom oppl. kap. 9A og aml. kap. 4
- ▶ Aktuelt: Ny opplæringslov
- ▶ Strømninger: Fra bøllekurs til «tillatelse til å anmelde skolebarn ned til 12 års alder»
- ▶ Læreren har blitt en lavtlønnet potet

Opplæringsloven, utviklingslinje

- ▶ Rt. 2012 s. 146 *Mobbedommen*, Djupedal-utvalget
- ▶ Vedtagelse av opplæringsloven kap. 9A
 - ▶ Detaljerte plikter for lærer, øvrige ansatte, skolens ledelse og for skoleeier
 - ▶ Subjektivt krenkelsesbegrep - inkluderer både enkelthendelser og systematiske
- ▶ Ny opplæringslov vedtatt, i kraft 1. august 2024
 - ▶ Aktivitetsplikten: «varsle» er blitt til «melde fra»
 - ▶ Skoleleder la vær å melde fra ved «åpenbart grunnløse» anklager
 - ▶ Justering av «tilpasset opplæring»
- ▶ Våren 2024: statsråden varslet ny gjennomgang av kap 9A - to be continued ...

Ulike former for plikter i oppl. §§ 9 A-4 og 9 A-5

- ▶ Aktivitetsplikt, plikt til å følge med - for alle
- ▶ Undersøkelsesplikt - strakskrav. Kun mistanke, ikke sannsynlighetsovervekt. Lav terskel.
- ▶ Plikt til å gripe inn. Nødrett og nødverge
- ▶ Plikt til å «varsle»
- ▶ Plikt til å «varsle» videre i alvorlige tilfeller
 - ▶ Voldshandlinger
 - ▶ Integritetskrenkende handlinger
 - ▶ Jevnlig mottar stygge kommentarer
 - ▶ Grove trusler på sosiale medier
 - ▶ Skolen selv har ikke greid å løse saken over noe tid
- ▶ Plikt til å gripe inn (moderert i ny lov)

Enkelte temaer ...

- ▶ Arbeidsrettslige utfordringer ved trepartskonstellasjonen når interessene elev/arbeidstager krysser hverandre? Skoleeier vs skoleleder
- ▶ Lærere/skolen står nesten uten verktøy for å håndtere vanskelige situasjoner pga. det subjektive krenkelsesbegrepet i oppl. § 9 A-3
 - ▶ Problematisk både relatert til øvrige elever (oppl. kap. 9A) og til reglene om et trygt og sikkert arbeidsmiljø (aml. kap. 4).
 - ▶ Forholdet mellom grensesettende handlinger og straffbare handlinger, Eidsivating lagmannsrett, 27.06.2019, Nord-Troms tingsrett. 31.10.2019
- ▶ Systemforskjeller norsk - svensk rett? Privatskoler vs. offentlige skoler - hva gjelder hvor?